

ligt, Indførelsen af den tredje nysproglige Retning. Jeg har, som udtalt ved første Behandling, mine Tvivl om denne Retnings Værdi, men jeg ser ikke, at der fra skoleinteresserede Kredses Side rejses nogen afgørende Indvending mod Optagelsen af dem. Nogle betragter det som et meget stort og vigtigt Gode, andre som noget, man maa indrømme over for Forholdene; den lange Debat om dette Æmne i de mange Aar, hvori Kravet har været rejst. — End ikke det, at den lærde Skole maa indskrænke de to sproglige Retninger og maa indskrænke deres Undervisning i et levende Sprog, Fransk, og de to Oldtidsprog — for saa vidt de overhovedet finde Plads til fire Klasser, medens de nu have langt flere, 6, til Raadighed derfor, end ikke det — og det forekommer mig personlig meget tvivlsomt, om det kan gøres — har vakt nogen egentlig Modstand i de skoleinteresserede Kredse. Om man end mener, at det kun vanskeligt kan ordnes paa den Maade som sket i Lovforslaget, er der dog, saa vidt jeg ser, egentlig ingen, der tvivler om eller i alt Fald har udtalt nogen Tvivl om; at det kan gøres, naar 4de Klasse stilles til Raadighed. — Endelig betragter alle det som et Gode, at 4de Klasses Hovedeksamen ved den nuværende lærde Skole bortfalder efter Lovforslagets Ordlyd.

Der bliver da, saa vidt jeg kan skønne, kun netop det ene Punkt tilbage, som Aarsag til Uroen, og til, at Uroen, saa vidt jeg kan skønne, ikke har lagt sig endnu, men snarere er bleven stærkere; det er den Afslutning, som Lovforslaget fastsætter ved 15 Aars Alderen. Det er denne Afslutning af Mellemskolen ved 15 Aars Alderen, som antages at gribe stærkt ind i den lærde Skoles Undervisning og i Realskolens Ordning, og som man ikke finder forenelig med disse Skolers sande Interesser og pædagogiske Opgaver. Heri forekommer det mig ogsaa, at de paagældende interesserede have Ret. Mellemskolens Udstrækning til 15 Aar og Udrustningen med 4 Klasser leverer den højere Skole, den, som Udvalget kalder Gymnasiet, og som Lovforslaget kaldte Ungdomsskolen, kun tre Klasser til sine særlige Opgaver. Det er for lidt, og det har Udkastet selv erkendt, idet der gives Adgang til delvis at drage den øverste Klasse i Mellemskolen ind under Ungdomsskolen, for saa vidt der skal kunne gives Latinundervisning der. Dette er noget, men efter min Mening ikke nok. Naar man erindrer, at den øverste Klasse

i Mellemskolen skal være den, der fører til den passende Afslutning, som det hedder i Lovforslaget, saa bliver det Hovedopgaven for Undervisningen i den, at den maa være beregnet til at føre til denne passende Afslutning, og den maa betragte som Stifbarn den Undervisning i Latin, som kan indføjes, men som blot skal være forberedende for Undervisningen i de højere Klasser. Jeg tror, at en afsluttende Undervisning i alle de obligatoriske Fag og en forberedende Undervisning i et andet Fag meget vanskeligt kunne forliges. — Men paa en langt mere afvisende og uheldig Maade griber denne Ordning ind i Realskolen, thi Mellemskolens Afslutning ved 15 Aars Alderen udelukker i Virkeligheden den nuværende Ordning i Overensstemmelse med Lovgivningens Anvisning med en foreløbig Afslutning med 14 Aars Alderen, som passer mange, over Halvdelen af Eleverne — og en endelig Afslutning, som passer for dem, der tilsigte en almindelig Forberedelseseksamen. Denne Ordning kan blive forstyrret ved en Afslutning i 15 Aars Alderen. Det er vistnok umuligt at have en Afslutning i 14 Aars Alderen, naar man ogsaa skal have en Afslutning i 15 Aars Alderen. Hele den foregaaende Undervisning maa være beregnet paa 15 Aars Afslutningen og kan ikke tage Sigte paa en Afslutning et Aar forud og en Undervisning i et Aar til, hvor der kun vil blive et Repetitionskursus plus maaske en Undervisning i andre Fag, i Tillæggsfag. Det har Udkastet da ogsaa fra sit Standpunkt meget rigtigt ordnet. Det tænker sig kun en Særklasse, som ikke har nogen afsluttende Betydning, altsaa over for Mellemskolens Eksamen ikke har en lignende afsluttende Betydning som denne. Paa dette Punkt kan man vist nok sige, at Grunden til Uroen ligger, hvad der jo ogsaa har fundet et meget levende Udtryk i de Henvendelser, Rigsdagen og Udvalget have faaet angaaende dette Punkt særlig fra Realskolens Side. Nu erkender jeg, at med Hensyn til dette Punkt indeholder Flertallets Ændringsforslag meget, som kan og bør tjene til at berolige de Stemninger, som have været oppe, og særlig til at berolige Realskolen. Noget er der ogsaa ved Flertallets Forslag gjort for at skaffe Gymnasiets eller Ungdomsskolens højere Klasser lidt stærkere Tag i Mellemskolens øverste Klasse, end Udkastet har tænkt sig, og jeg anser dette for Forbedringer. Hvad særlig Realskolen angaar, vil den jo efter Flertallets Forslag opnaa en vir-